

Diplomová práce

Jakub Houda – Česká otázka na scéně plzeňského divadla v letech 1865 – 2010

Jakub Houda pracoval na své práci poměrně dlouho, částečně proto, že došlo po dohodě s vedoucím práce k určitému tématickému a časovému posunu, a i proto, že příprava kvalitního zpracování si vyžádala hodně času při výzkumu jak divadelního archivu, tak dobového tisku. Problémem tedy bylo uchopit téma badatelsky, částečně i objektivně, aniž by se z práce stal neúnosně dlouhý encyklopedický tlustospis. To se dle mého soudu nakonec podařilo, a to i proto, že autor výzkum a sledování české otázky na prknech plzeňského divadla omezil na příklady nejvýznamnějších historizujících vlasteneckých her a autorských osobností. V závěrečném zpracování se tak Houdovi podařilo rozsáhlý materiál vytržít a hlavně zařadit do soudobého politického a kulturně-historického kontextu vývoje české společnosti 2. pol. 19. a 1. pol. 20. století. Jen tak dnes můžeme pochopit, ale i ocenit hry a divadelní kusy, které se vesměs již dávno nehrají a které by i dnes při nejmodernějším režijním zpracování působily buď staromilsky směšně, či jako nepatřičné parodie. Ostatně jen na pozadí dobových kulís a mentality lze vysvětlit jejich dočasný ohlas a nadšení publika. Houdovi se podařilo tak v souřadnicích dozrívajícího národního obrození a vrcholící české emancipace demonstrovat fenomén českého divadla, které vždy v dobách ať už skutečného, či domnělého ohrožení národní existence suplovalo a doplňovalo politický život. Autor ukázal, že to byl i případ tehdejší divadelní Plzně (samozřejmě nejen Plzně), tedy města stojícího na česko-německém kulturním a jazykovém rozhraní, přispívalo k budování tehdejší národní ideologie, tzv. občanského náboženství (civil religion).

Podstatnou část své práce věnoval Houda osobnosti Josefa Františka Smetany, klíčového národoveckého kněze a kulturní osobnosti Plzně. I když to přímo s tématem práce nesouvisí, dohodli jsme se na zařazení této části s ohledem na vytváření duchovního a kulturního klimatu Plzně 19. století. Autor nejprve sleduje chronologicky jednotlivé etapy s ohledem na profil soudobých divadelních představení s „českou otázkou“, aby se pak v druhé části věnoval detailněji jednotlivým autorům historizujících her s vlasteneckým a národním zbarvením. Proto se největšímu prostoru dostává Kollárovi, Tylovi, Stroupežnickému, Vrchlickému a Jiráskovi. Plejáda autorů však zahrnuje v Houdově záběru i méně známé a dnes už nehrané, nehratelné a zapomenuté autory, jakými byly např. Vlček či Mikovec. Houda má jako autor jistě právo na určitý mladistvý postoj v současném duchu, tj. lehké znevažování husitských, bratrských a vůbec vlasteneckých tradic současnosti. Ale připouští, že v dobových brýlích a dobovými očima působily jinak. Pochopitelně do dramatické tvorby s podobnými náměty vstupuje určitý jednotící prvek, a to je stereotypně pojímají česko-německý antagonismus. Jak už jsem se zmínil, autor během konzultací, kterých se pilně zúčastňoval, zredukoval svůj původní text zatížený rozsáhlými exkurzy a dějovými popisy na rozumnou a textu prospěšnou míru. Každopádně si cením autorovy péle, energie a času, který strávil přípravou této práce. Jeho diplomová práce je přínosná, původní a odborně fundovaná. Autor po dohodě se mnou konzultoval i některé další odborníky, jako např. profesory Viktoru, Hlavačku a Kořalku. O autorově svědomitosti a klíbi svědčí vysoce nadstandardní počet poznámek pod čarou: 293 položek na 90 stránkách textu. Pečlivě uvádí odbornou literaturu (i když v případě Ottova slovníku naučného to nemuselo být tak fundamentální) i rozsáhlé elektronické zdroje. Práci, respektive jejímu vyznění prospěla i kvalitní obrazová příloha.

Proto doporučuji diplomovou práci Jakuba Houdy k úspěšné obhajobě s hodnocením **výborně**.

V Plzni dne 14. 5. 2013

Prof. PhDr. Jan Kumpěra, CSc.
vedoucí práce

